Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 19. Rok: 2026 Číslo: 18.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Radosť, ktorú ohlasujeme, nie je umelá, ale hlboká

(Z myšlienok pápeža Leva)

Ježiš v evanjeliu hovorí o svadobnej hostine, ktorú istý kráľ vystrojil svojmu synovi (porov. Mt 22, 1 – 14).

Svadba syna je pre každú rodinu výnimočnou udalosťou a tento šťastný otec sa chce o svoju radosť podeliť so všetkými. Pripraví hostinu a pozve na ňu mnohých ľudí.

Svätý Tomáš Akvinský v tejto súvislosti hovorí, že dobro má svojou povahou sklon šíriť sa: „*Bonum dicitur diffusivum sui*“ (*Summa theologiae*, I, q. 5, a. 4, ad 2).

Aj obraz z nášho podobenstva, zasadený do konkrétnej životnej situácie, nám hovorí o tejto skutočnosti. Keď sa stane niečo dobré, zažne sa svetlo, ktoré nás vedie k tomu, aby sme do svojho šťastia zapojili aj druhých.

Napriek takej krásnej ponuke sa pozvaní namiesto účasti na oslave stiahnu a radšej sa naďalej venujú svojim záležitostiam.

Niektorých to dokonca podráždi: kráľových poslov urážajú, ba ich aj zabíjajú. Žiaľ, aj toto sa stáva.

Dobro, ktoré ponúkame, nie je vždy pochopené, uznané či ocenené; niekedy je dokonca nesprávne pochopené a odmietnuté.

To nás však nesmie odradiť. Kráľ po odmietnutí svadbu nezruší ani oslavu neodvolá. Naopak, svoje pozvanie rozšíri na ešte väčší počet ľudí a pošle svojich

sluhov zavolať ich z ulíc, aby sa radosť novomanželov stala darom pre všetkých.

Na tomto mieste sa pýtame: koho predstavujú postavy tohto príbehu?

Svätý Hieronym stotožňuje kráľa s nebeským Otcom, ženícha s Ježišom a nevestu s Cirkvou (porov. *Komentár k Matúšovi*, kniha III, kap. 22).

Medzi tieto postavy teda patríme aj my. Pán si nás vyvolil, aby sme s ním zdieľali svoju existenciu a spolu s ním boli nositeľmi života.

Svadobná hostina je naša a svadobnou sieňou sú naše kostoly, naše domovy a miesta, kde žijeme a kde nám Syn Kráľa, Ježiš Kristus, každý deň znovu vyznáva svoju lásku a očakáva naše „áno“.

Tam sa s ním stretávame, odetí ako nevesta do bieleho rúcha krstu a ozdobení šperkami dobrých skutkov, ktoré nás približujú k Bohu i k sebe navzájom.

Radosť, ktorú ohlasujeme, preto nie je umelá, ale hlboká, konkrétna, skutočná, krásna ako tváre ľudí, ktorých stretávame, a opravdivá ako práca, úsmevy, slzy, podania rúk a prejavy dobra našich každodenných dní. A je Božím darom na spásu sveta.

Aby sa však evanjeliové poslanie mohlo účinne napĺňať, každý pokrstený sa musí usilovať o spoluprácu s milosťou Ducha Svätého, aby jeho viera bola živá a prejavovala sa dôsledným spôsobom života. Ako totiž pripomínajú otcovia Druhého vatikánskeho koncilu, nesúlad medzi vierou, ktorú mnohí vyznávajú, a ich každodenným životom „treba zarátať medzi najvážnejšie bludy našej doby“ (GS, 43).

Dokument Druhého vatikánskeho koncilu *Gaudium et spes* osobitne poukazuje na poslanie veriacich laikov, ktorí sú na základe krstu povolaní prenikať svet kresťanským duchom a pohľadom evanjelia.

Toto pôsobenie, ktoré možno právom označiť za kňazské, má svoje hlavné miesta nepochybne v rodine a v pracovnom prostredí, no rozširuje sa na každú oblasť života.

Prosme teda Pannu Máriu, Matku Pána, aby nám pomáhala rásť v radosti a ohlasovať ju vždy a všade, aj tam, kde jej ľudia nerozumejú, a aby toto naše ohlasovanie bolo veľkodušné, odvážne a s vierou.

Zjavené tajomstvo

(z Katechizmu Gréckokatolíckej cirkvi)

Budúce kráľovstvo

Pán Ježiš neustále kázal o Božom či Nebeskom kráľovstve a ohlasoval, že sa „priblížilo".

V božskej liturgii sa modlíme s istotou jeho prítomnej skutočnosti: „*Ty si nás voviedol do neba a daroval nám svoje budúce kráľovstvo*" (Anafora).

Aby sme porozumeli tomuto kráľovstvu, nesmú nás zaslepiť vlastné predsudky. Keďže monarchie už nie sú bežnou formou vlády, nemáme priamu skúsenosť s tým, čo je kráľ.

Kristus jasne povedal, že jeho kráľovstvo sa líši od vlád sveta (Jn 18, 36). Boh je kráľom analogicky. Presnejšie povedané, všetka ľudská autorita je len odrazom Božej autority.

Občas učeníci chápali kráľovstvo nesprávne ako trvalú politickú dynastiu, ktorú Mesiáš nastolí na zemi, aby priniesol mier tým, že zhromaždí všetkých ľudí pod Božiu vládu. Kristus odmietol predstavu kráľovstva nastoleného silou. Každému necháva slobodu, aby si ho buď vybral, alebo odmietol, a aby prijal dôsledky tohto rozhodnutia.

Božie kráľovstvo nie je z tohto sveta. Je to návrat k dávnej predstave, že jedine Pán je kráľom všetkého. Ako Stvoriteľ a Priateľ ľudstva ma jedine on absolútnu moc, ktorú vykonáva len s ohľadom na absolútny dar slobody, ktorý nám dal.

Pozemskí králi môžu panovať nad ostatnými, ale v Bohu sú si všetci ľudia rovní. Všetci si musia navzájom slúžiť podľa toho, aký dar im bol daný (porov. 1 Kor 12).

O Božej vláde netreba uvažovať v medziach moci a sily, ale v medziach osvietenia, spravodlivosti a lásky. Jeho kráľovstvo je zasľúbenou zemou, kam Svätý Duch vedie srdce každého človeka.

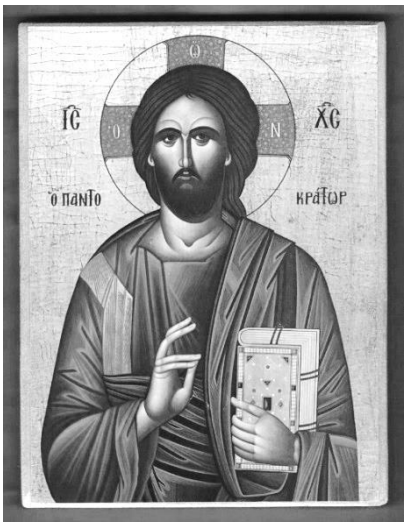
Dnešný sekulárny svet vníma často svätosť a spravodlivosť ako charakterové slabosti. Evanjelium ich vníma ako hlavné vlastnosti Božieho ľudu a ako nádej, že spravodlivosť môže zvíťaziť.

Božie kráľovstvo je srdcom Ježišovho evanjelia. Jeho prvé kázanie znie takto: „*Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo*" (Mt 4, 17). Božská liturgia sa začína slovami: „*Požehnané kráľovstvo Otca i Syna i Svätého Ducha.*"

Zdá sa však, že zjavenie občas naznačuje, že kráľovstvo je blízko, a inokedy, že je v budúcnosti. V Ježišovom kázaní sa zdá, že kráľovstvo je bezprostredné: „*Veru, hovorím vám: Niektorí z tých, čo tu stoja, neokúsia smrť, kým neuvidia Syna človeka, ako prichádza vo svojom kráľovstve*" (Mt 16,

28). Evanjelium svätého Lukáša v jednej časti hovorí: „*Ani nepovedia: ‚Aha, tu je!‘ Alebo: ‚Tamto je!‘, lebo Božie kráľovstvo je už medzi vami*“ (Lk 17, 21).

Na druhej strane sa zdá, že plnosť Božieho kráľovstva musí čakať na nejakú neurčitú budúcnosť. Preto sa denne modlíme v Pánovej modlitbe: „*Príď kráľovstvo tvoje*.“ Pri Poslednej večeri Ježiš povedal svojim učeníkom: „*Odteraz už nebudem piť z tohoto plodu viniča až do dňa, keď ho budem piť s vami nový v kráľovstve svojho Otca*“ (Mt 26, 29), a „*o tomto dni a o tej hodine nevie nik, ani nebeskí anjeli, ani Syn, iba sám Otec*“ (Mt 24, 36).

Duch ako prvý závdavok

Pred svojim nanebovstúpením do slávy Pán prisľúbil: „*Hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta*“ (Mt 28, 20).

Dedičstvom, ktoré nám Pán zanechal po svojej smrti, zmŕtvychvstaní a návrate do slávy, je dar Svätého Ducha. Svätý Pavol píše: „*V [Kristovi] ste boli aj vy, keď ste počuli slovo pravdy, evanjelium o svojej spáse, a keď ste v neho uverili, označení pečaťou prisľúbeného Svätého Ducha, ktorý je závdavkom nášho dedičstva na vykúpenie tých, ktorých si získal, na chválu jeho* slávy“ (Ef 1, 13 – 14).

Svätý Duch, ktorý nám bol daný v krste – myropomazaní, je našou istotou spásy a posvätenia. Prostredníctvom Ducha sa začína napĺňať Božie prisľúbenie a v Duchu sme privádzaní k dokonalosti.

Evanjelium poukazuje na skutočnosť, že samotný Kristus je kráľovstvom. Teraz, v dobe Cirkvi, môžeme rovnako správne poukázať, že kráľovstvom je tak ako Kristus aj Duch.

Svätý Simeon Nový Teológ stotožňuje kráľovstvo s Duchom: „*Nebeské kráľovstvo spočíva v účasti na Svätom Duchu, pretože toto znamená výrok: Nebeské kráľovstvo je medzi vami*“ (Lk 17, 21). Musíme sa teda snažiť prijať Svätého Ducha do svojho vnútra a udržať si ho.

Božie kráľovstvo je plne prítomné v Ježišovi, ale pre nás sa ešte len naplní. Do tohto času naplnenia je Duch, ktorý pôsobí v nás a medzi nami, veľkým znamením našej spásy.

Dar Ducha je súčasne úplným vyliatím Božieho života do nás ako aj závdavkom toho, čo ešte len nastane. Ako povedal svätý Pavol: „*My sami, čo máme prvotiny Ducha, aj my vo svojom vnútri vzdycháme a očakávame adoptívne synovstvo, vykúpenie svojho tela*“ (Rim 8, 23).

Liturgický program

Liturgický program po 21. nedeli po Päťdesiatnici

od 19.10. do 25.10. 2026

Pondelok **19.10.**	Sv. prorok Joel	**06:30** sv. lit. (csl.) † *Andrej* **18:00** sv. lit. (slov.) **1.** † *Štefan* **2.** † *Anna (panychída)*
Utorok **20.10.**	Sv. veľkomuč. Artemios	**06:30** sv. lit. (csl.) * *Anna s rod.* **18:00** sv. lit. (slov.) **1.** † *Ján* **2.** † *Mária, Štefan (panychída)*
Streda **21.10.**	Prepodobný Hilarión Veľký	**06:30** sv. lit. (csl.) † *Michal* **18:00** sv. lit. (slov.) **1.** † *Vladimír (panychída)* **2.** † *Rudolf*
Štvrtok **22.10.**	Sv. apoštolom rovný Aberkios Divotvorca, hierapolský biskup	**06:30** sv. lit. (csl.) † *Andrej, Štefan, Mária* **18:00** sv. lit. (slov.) **1.** † *Michal* **2.** † *Ján, Mária, Štefan a ostatní z rodiny*
Piatok **23.10.**	Sv. apoštol Jakub, podľa tela Pánov brat **zdržanlivosť od mäsa**	**06:30** sv. lit. (csl.) † *Anton* **18:00** sv. lit. (slov.) **1.** * *Patrik, Dávid, Mária* **2.** * *Anton, Ľubomír s rod.*
Sobota **24.10.**	Sv. mučeník Aretas a spoločníci	**07:00** sv. lit. (csl.) † *Miroslav* **17:00** **Veľká Večiereň** (slov.) **18:00** sv. lit. (slov.) † *Viera, Miroslav, Michal...*
Nedeľa **25.10.**	**22. nedeľa po Päťdesiatnici** **Nedeľa Krista Kráľa** **hl. 5**	**07:30 sv. lit.** (slov.) * *Patrícia, Jakub, Janka, Peter* **09:00 sv. lit.** (csl.) ***za farnosť*** **11:00 sv. lit.** (slov.) * *Ivana* **17:15** **Večiereň** (slov.) **18:00 sv. lit.** (slov.) * *Martina, Vladimír*

Liturgický program

Liturgický program po 22. nedeli po Päťdesiatnici

od 26.10. do 01.11. 2026

Pondelok **26.10.**	Sv. veľkomučeník Demeter Myromvonný	**06:30** sv. lit. (csl.) * *Helena, Mária, Matej* **18:00** sv. lit. (slov.) **1.** * *Marek* **2.** * *Jakub, Matúš, Pavol, Mária*
Utorok **27.10.**	Sv. muč. Nestor	**06:30** sv. lit. (csl.) **1.** † *Anna (panychída)* **2.** † *rod. Škutová, Ričalková, Onuferová* **18:00** sv. lit. (slov.) † *Anna, Zuzana*
Streda **28.10.**	Sv. muč. Terencius a Neonilla	**06:30** sv. lit. (csl.) † *Anna* **18:00** sv. lit. (slov.) **1.** † *Ľubomír* **2.** † *Marián*
Štvrtok **29.10.**	Sv. prep. mučenica Anastázia	**06:30** sv. lit. (csl.) † *Peter* **18:00** sv. lit. (slov.) **1.** * *Filip* **2.** * *Marta Magdaléna*
Piatok **30.10.**	Sv. muč. Zenóbios a jeho sestra Zenóbia **zdržanlivosť od mäsa**	**06:30** sv. lit. (csl.) † *Anna* **18:00** sv. lit. (slov.) † *Michal, Jozef, Anna...*
Sobota **31.10.**	Sv. hieromučeník Teodor Romža, mukačevský biskup	**07:00** sv. lit. (csl.) * *rod. Ivancová - Kundrát* **17:00** **Veľká Večiereň** (slov.) **18:00** sv. lit. (slov.) † *Vladimír*
Nedeľa **01.11.**	**23. nedeľa po Päťdesiatnici** Svätí divotvorcovia a nezištníci Kozma a Damián **hl. 6**	**07:30 sv. lit.** (slov.) * *Emília, Ivan, Slavomír...* **09:00 sv. lit.** (csl.) ***za farnosť*** **11:00 sv. lit.** (slov.) * *Mária s rod.* **17:15** **Večiereň** (slov.) **18:00 sv. lit.** (slov.) * *Alžbeta, Dana s rodinami*

Svätý veľkomučeník Demeter Myromvonný

(Synaxár – životopisy svätých)

Meno svätého Demetera má grécky pôvod a znamená *„patriaci bohyni úrody Deméter*“.

Tradícia hovorí, že sa narodil v Solúne v roku 270, kde neskôr pôsobil ako prokonzul, a zomrel mučeníckou smrťou – prebodnutý kopijami – v roku 306 v Sirmiu (dnešná Sriemska Mitrovica v Srbsku) ako obeť prenasledovania kresťanov za cisára Maximiana Galeria (305 – 311).

Uctievanie svätého Demetera sa do Solúna dostalo po tom, ako boli jeho relikvie prenesené z pôvodného miesta pre rabovanie Sirmia Hunmi. V 5. storočí mu postavili veľkú baziliku, ktorá sa stala centrom jeho úcty, ale zároveň aj pútnickým miestom, kde sa v stredoveku údajne diali mnohé zázraky.

Pútnici tu dostávali *myro* – voňavý olej, ktorý vytekal z jeho hrobu. Práve táto skutočnosť mu priniesla prívlastok Myromvonný.

Zázraky, ktoré sa pripisujú Demeterovi, sú súčasťou zbierky *Miracula Sancti Demetrii* (Zázraky svätého Demetera), pochádzajúcej zo 7. storočia. Zahŕňajú zázračné uzdravenia, ochranu mesta Solúna pred nájazdmi Slovanov a Avarov i nadprirodzené udalosti, ktoré sa mali stať na jeho príhovor. Vďaka týmto zázrakom je Demeter známy nielen ako mučeník, ale aj ako divotvorca a ochranca.

Svätý Demeter, patrón vojakov, ale aj roľníkov a pastierov, je v byzantskej ikonografii často zobrazovaný ako mladý mučeník v tunike a chlamyde.

Od 10. storočia ho začali znázorňovať ako vojenského svätca, často v plnej zbroji a na koni. Spolu so svätým Jurajom boli predstavovaní ako rytieri bojujúci proti zlu. V ikonografii ich odlišovala farba koňa: kým Demeterov býval červený, Jurajov kôň bol biely.

Cirkev poukazuje na hrdinskú vieru a čnosti veľkomučeníka Demetra. Predstavuje ho ako chrabrého Kristovho vojaka a vyznávača, ako divotvorcu, ktorý lieči choroby duše a tela a pomáha v každej potrebe.

Liturgická spomienka sv. veľkomučeníka Demetra je v byzantskom kalendári 26. októbra.

Lano na slona

(príbehy pre potešenie duše)

Istý muž jedného dňa prechádzal popri slonoch. Ako ich tak míňal, všimol si, že tie mohutné zvieratá majú okolo nohy ovinuté len malé lano. Neboli tam žiadne reťaze ani žiadne klietky.

Šokovanému mužovi v tej chvíli bolo jasné, že sa slony môžu kedykoľvek zo svojho uväznenia dostať, ale z nejakého dôvodu sa tak ešte nestalo.

Zvedavý muž neďaleko zbadal trénera týchto obrovských zvierat a tak sa ho rozhodol spýtať, prečo tu tieto zvieratá len tak stoja a nepokúšajú sa vyslobodiť.

„No, viete, rovnakým lanom ich držíme, keď sú malé. A v tomto veku ich udrží tiež. Je to kvôli tomu, že si stále myslia a veria, že to malé lano ich dokáže udržať, takže sa nepokúšajú oslobodiť.“

Muž bol ohromený. Tie zvieratá sa mohli kedykoľvek oslobodiť, ibaže pretože verili, že je to nemožné, zostali tam, kde sa nachádzali.

* * * * * *

Otras zo seba svoje problémy

Jedného dňa farmárov obľúbený somár spadol do priepasti. Farmár sa ho pokúšal odtiaľ vyslobodiť, no nedarilo sa mu to. A tak sa rozhodol, že svojho somára pochová zaživa.

Nasypal na neho kus hliny. Somár zacítil menšiu záťaž, no otriasol sa a na padnutú zeminu vystúpil.

Farmár po ňom hodil ešte viacej hliny.

Somár sa znova otriasol a znova na otrasenú zeminu vystúpil.

Takto to ešte nejakú dobu pokračovalo.

Na poludnie už osol stál na zelenej lúke a pásol sa.

* * * * * *

Modli sa a pracuj

Rybári vyšli na lov na široké more. Prišla búrka a mali strach, že sa utopia. Niektorí sa modlili, ale čln sa vzďaľoval stále viac od brehu.

Tu povedal jeden skúsený rybár: *„Načo máme veslá? Modliť sa k Bohu a veslovať k brehu - len to dokopy nám pomôže sa zachrániť.*"